Terviseteejuhi ameti kompetentsiprofiil (AKP)

Sotsiaalvaldkonna kompetentsiprofiil

Koostatud	16.06.2026
Tellija	Sotsiaalministeerium
Töörühmaliikmed	Anneli Taal, Anu Õun, Eva Kuslap, Ewe Alliksoo, Hannela Teaste, Kadri Oras, Laura Kind, Leini Kaal, Liis Rooväli, Maarika Kurrikoff, Margit Lenk-Adusoo, Regina Sergejeva
Töörühma juht	Karin Kiis

1. Ameti eesmärk ja lühikirjeldus

Terviseteejuht töötab kompleksse abivajadusega inimestega, kelle abistamine eeldab spetsialistide valdkondadeülest koostööd ning erinevate teenuste koordineeritud ja terviklikku korraldamist. Terviseteejuhi põhiülesanne on osutada sotsiaal- ja tervishoiuvaldkondade ülest koordinatsiooniteenust inimestele, kelle toimetulekut mõjutavad samaaegselt terviseprobleemid, funktsioneerimisvõime piirangud ja sotsiaalsed raskused. Teenust on vaja juhul, kui inimene toimetulekuraskuste tõttu ise või lähedaste toel vajalike teenusteni ei jõua või neid eesmärgipäraselt kasutada ei suuda ning abi ei ole tagatav üksnes sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud juhtumikorralduse kaudu. Samuti võib inimene terviseteejuhi tuge vajada haiglast kodusele ravile liikumisel või igapäevaellu naasmisel.

Terviseteejuht loob tervikliku ülevaate inimese olukorrast ja vajadustest, koondades olemasoleva teabe ja teiste spetsialistide hinnangud inimese tervise, sotsiaalse toimetuleku ja elukeskkonna kohta. Ta nõustab inimest ja tema lähedasi, aidates inimesel seada tervise ja toimetulekuga seotud eesmärke ning toetades teda valikute mõistmisel ja tervishoiutöötajate poolt antud juhiste järgimisel. Terviseteejuht koostab koos inimese ja tugimeeskonnaga heaoluplaani, mis seob inimese eesmärgid, spetsialistide juhised, tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna teenused ning kokkulepitud tegevused ühtseks tervikuks. Ta teeb koostööd perearstide, pereõdede, haigla ravimeeskonna, sotsiaaltöötajate, rehabilitatsioonispetsialistide ja inimese lähivõrgustikuga, toetab inimest teenustele jõudmisel ja nende kasutamisel.

Terviseteejuhi töö eeldab tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalsüsteemi toimimise tundmist ning oskust kasutada terviseandmeid, teiste spetsialistide tehtud hindamiste tulemusi, dokumenteeritud teavet ja soovitusi otsuste tegemisel ja tegevuste kavandamisel. Terviseteejuhilt eeldatakse väga heal tasemel võrgustikutöö- ja koostööoskusi ning toetavate ja võimestavate meetodite kasutamist. Ameti rolli täitmisel on oluline inimesekeskne lähenemine, andmekaitse- ja eetiliste põhimõtete järgimine ning suutlikkus töötada keerukates ja muutuvates olukordades.

Terviseteejuht ei asenda perearsti, raviarsti, pereõde, kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajat, lastekaitsetöötajat, rehabilitatsioonispetsialisti ega muud pädevat spetsialisti. Tema ülesanne on koondada ja seostada olemasolevat teavet, toetada inimese arusaamist ja osalust, korraldada tugimeeskonna koostööd oma rolli piires, dokumenteerida koordinatsiooniteenuse osutamist tegevuskavas ning toetada inimese liikumist teenuseosutajate vahel.

2. Ameti seosed registrite ja klassifikaatoritega

Euroopa kvalifikatsiooniraamistik (EQF), tase 6

Profiil hõlmab EKR 5. ja 6. taseme kompetentse. Terviseteejuhi töö kirjeldus tervikuna vastab EKR 6. taseme ametile, kuna eeldab iseseisvat professionaalset tegutsemist keerukates ja muutuvates olukordades ning erinevate spetsialistide pädevusvaldkondade mõistmist teenuste koordineerimisel. Selleks on vajalikud spetsialisti teadmised, mis võimaldavad seostada sotsiaal- ja tervishoiuvaldkondade hindamistulemusi, dokumente ja spetsialistide hinnanguid, hinnata koordinatsioonivajadust ning korraldada tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalvaldkonna koostööd inimese eesmärkide saavutamiseks.

ISCO-08, 2635 – Sotsiaaltöötajad ja nõustajad

Ametite klassifikaatoris kuuluvad 2635 alla ka sotsiaaltöö valdkonna juhtumikorraldaja (26350017) ja mujal liigitamata sotsiaaltöötajad ja nõustajad (26359900). Terviseteejuhi roll eeldab sotsiaalsete vajaduste ja toimetulekut mõjutavate tegurite mõistmist, nõustamist ja teenuste koordineerimist.

3. Üldoskused

Üldoskused on sotsiaalvaldkonnaülesed oskused, mis toetavad konkreetse ameti tööülesannete täitmist ja kompetentside rakendumist.

Oskuste rühm	Üldoskus	Tegevusnäitaja	EKR tase
Mõtlemisoskused	Analüütiline mõtlemine	Eristab inimese, tema lähedaste ja spetsialistide esitatud teabes fakte, hinnanguid, oletusi ja lahendamist vajavaid küsimusi.	5
		Seostab eri allikatest pärineva teabe inimese tervise, toimetuleku, elukeskkonna ja teenuste kasutamise kohta olukorrast ülevaate loomiseks.	6

Oskuste rühm	Üldoskus	Tegevusnäitaja	EKR tase
		Analüüsib koondatud teabe põhjal seoseid inimese eesmärkide, teenustele jõudmise takistuste, tugivõrgustiku ja olemasolevate ressursside vahel.	6
		Eristab terviseteejuhi pädevusse kuuluvad küsimused teiste spetsialistide erialast otsustamist vajavatest küsimustest.	5
	Kriitiline mõtlemine	Hindab, kas kasutatav teave on otsuse, selgituse või kokkuleppe tegemiseks piisav, ning küsib täpsustusi, kui teave on vastuoluline, puudulik või ebaselge.	6
		Kaalub võimalikke lahendusi enne otsuse või ettepaneku tegemist, arvestades inimese vajadusi, õigusi, teenuste osutamisega seotud tingimusi, koostööpartnerite rolle ja terviseteejuhi pädevuspiire.	6
	Loovus ja kohanemine	Leiab töökorralduse piires alternatiivse viisi inimese või koostööpartneriga suhtlemiseks, kui tavapärane suhtluskanal või tööviis ei ole sobiv.	5
		Kohandab oma tegevust ja pakub töökorralduse piires teostatava lahendusvõimaluse, kui inimese vajadused või valmisolek muutuvad või teenustele jõudmist takistab korralduslik, praktiline või ligipääsetavuse probleem.	6
Digi- ja tehnoloogilised oskused	Digipädevus	Kasutab heaolu infosüsteemi ja muid tööks lubatud digikeskkondi eesmärgipäraselt, turvaliselt ja töökorralduses ette nähtud viisil.	5
		Valib tööalaseks suhtluseks sobiva digikanali, arvestades andmekaitsenõudeid ja kokkuleppeid osapooltega.	5
		Märkab olukordi, kus digikanali kasutamine võib piirata inimese arusaamist, osalust või teenusele ligipääsu, ning kasutab sobivat alternatiivset suhtlusviisi.	6
	Dokumenteerimis oskus	Dokumenteerib oma tegevuse selgelt ja jälgitavalt, eristades kontrollitavaid fakte, inimese kirjeldusi, spetsialistide sisendit ning enda põhjendatud järeldusi.	5
		Dokumenteerib olulised otsused, selgitused ja kokkulepped nii, et need toetavad töö järjepidevust ja on asjakohastele osapooltele mõistetavad.	5
		Küsib enne dokumenteerimist pädevalt osapoolelt täpsustusi, kui teave on ebaselge või vastuoluline.	6
	Tehisaru kasutamine	Kasutab tehisaru või automatiseeritud töövahendeid ainult töökorralduses lubatud viisil ning järgib nende kasutamisel andmekaitsenõudeid.	5
		Kasutab tehisaru või automatiseeritud töövahendi abil loodud teavet abivahendina ning hindab selle asjakohasust, piiranguid ja võimalikku mõju inimese õigustele enne kasutamist tööalases otsustamises, selgituses või dokumendis.	6

Oskuste rühm	Üldoskus	Tegevusnäitaja	EKR tase
Lävimisoskused	Usaldusliku kontakti loomine ja hoidmine	Loob inimesega lugupidava ja turvalise kontakti, selgitades oma rolli, suhtluse eesmärki ning seda, kuidas inimene saab edasises protsessis osaleda.	5
		Suhtleb inimesega tema väärikust, autonoomiat ja osalust toetaval viisil ka pingelises olukorras või vastuoluliste ootuste korral.	6
	Aktiivne kuulamine ja suhtluse kohandamine	Märkab inimese usaldust, arusaamist või osalemist takistavaid suhtlusbarjääre ning kohandab oma suhtlust nende vähendamiseks.	6
		Kuulab inimest, tema lähedasi ja koostööpartnereid eesmärgipäraselt ning vajadusel küsib täpsustusi, et vähendada vääritimõistmist.	5
		Peegeldab inimese väljendatud eesmärke, eelistusi ja muresid viisil, mis toetab inimese teadlikku osalust.	5
		Kohandab suhtlusviisi inimese terviseseisundi, erivajaduse, keeleoskuse, kultuurilise tausta, sooidentiteedi, soolise eneseväljenduse, digioskuste ning mõistmis- ja suhtlusvõime järgi.	6
		Aitab vajaduse korral korraldada suhtlemist toetava tõlke, viipekeele- või kirjutustõlgi või muu sobiva toe kasutamise.	5
	Suuline ja kirjalik eneseväljendus	Selgitab inimesele ja tema lähedastele teavet selgelt ja arusaadavalt, arvestades inimese olukorda ja mõistmisvõimet.	5
		Sõnastab koostööpartneritele oma küsimused, tähelepanekud ja kokkulepped selgelt, täpselt ning ülesande täitmiseks vajalikus ulatuses.	5
		Kohandab suulise ja kirjaliku teabe sisu, detailsust ja rõhuasetust vastavalt suhtluspartneri rollile ja teabe kasutamise eesmärgile.	6
Meeskonna- ja koostööoskused	Koostöö tegemine	Panustab koostöösse oma ülesande piires, jagades asjakohast teavet ja täites kokkulepitud tegevusi.	5
		Toetab osapoolte ühise arusaama kujunemist inimese eesmärkidest, kokkulepetest ja edasistest sammudest.	6
		Käsitleb osapoolte eriarvamusi lugupidavalt ning suunab arutelu koostöö eesmärkide ja järgmiste sammude juurde.	6
	Võrgustikutöö	Eristab tervishoiu-, rehabilitatsiooni-, sotsiaal- ja teiste inimese toimetulekut mõjutavate süsteemide toimimisloogikat ning koostööpartnerite rolle ja pädevuspiire.	6

Oskuste rühm	Üldoskus	Tegevusnäitaja	EKR tase
		Leiab tööülesande täitmiseks sobiva koostööpartneri või kontakti, kui inimese olukord eeldab teise valdkonna sisendit.	5
		Märkab teenusteekonnas infokatkestusi, vastutuslünki või dubleerimist ning vahetab infot ja teeb koostööd asjakohase osapoolega nende kõrvaldamiseks.	6
Enese-juhtimisoskused	Rolli teadvustamine ja kutsealaste piiride hoidmine	Tegutseb oma rolli, volituste ja tööülesannete piires ning väldib teise spetsialisti pädevusse kuuluva otsustuse ülevõtmist.	5
		Hoiab professionaalseid piire inimese, tema lähedaste ja koostööpartneritega suhtlemisel.	5
		Planeerib oma tööaega ja tegevusi, arvestades töökorralduses ette nähtud tähtaegu, juhtumite kiireloomulisust ja kokkuleppeid.	5
		Märkab olukordi, kus ootused või emotsionaalne surve võivad ohustada professionaalseid piire ning kohandab oma tegutsemist rollipiiride hoidmiseks.	6
	Enesehoid ja jätkusuutliku töövõime tagamine	Kasutab töökorralduses ette nähtud juhendamist, supervisiooni, kovisiooni või kolleegide tuge professionaalse töövõime hoidmiseks.	5
		Analüüsib oma töökoormust, töövõimet ja toe vajadust, sh keerukate, emotsionaalselt koormavate või ajakriitiliste juhtumite mõju oma töö- ja otsustusvõimele ning kavandab vajaduse korral tööalase toe või enesehoiu tegevused.	6
		Märkab enda tegevuses ülekoormuse, kaastundeväsimuse või läbipõlemise riskile viitavaid muutusi ning kasutab tööalase toe või enesehoiu võimalusi.	5

4. Läbivad sotsiaalvaldkonna kompetentsid

Valdkonda läbivad kompetentsid on kompetentsid, mis ei kuulu ühe konkreetse põhifunktsiooni alla, kuid rakenduvad ameti töös erinevates olukordades.

Valdkonda läbivate kompetentside kirjeldamisel on üldjoontes lähtutud sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistikust, et säilitada valdkonnaülene võrreldavus. Erandina on loobutud kompetentsist „Professionaalne eetika ja enesehoid“, kuna eetilise toimimisega seonduvad tegevusnäitajad on koondatud „Eetilise tegutsemise ja vastutuse“ alla ning enesereflektsiooniga tegevusnäitajad on käsitletud üldoskuste all enesejuhtimise juures. Tegevusnäitajate sõnastamisel on arvestatud terviseteejuhi konteksti, kuid läbivad kompetentsid on hoitud üldisel sotsiaalvaldkonna tasandil, et eristada neid ametispetsiifilistest kompetentsidest.

Läbiv kompetents	Lühikirjeldus	Tegevusnäitaja	EKR tase
Eetiline tegutsemine ja vastutus	Tegutseb inimese väärikust, privaatsust, enesemääramisõigust ja valikuvabadust austavalt ning järgib kutse-eetika põhimõtteid, õigusaktidest tulenevaid nõudeid ja organisatsiooni töökorraldust. Käsitleb töö käigus saadud teavet eesmärgipäraselt ja minimaalsuse põhimõttest lähtudes.	Teeb otsuseid, korraldab koostööd ja kujundab oma töövõtted kooskõlas sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna eetiliste põhimõtetega, arvestades inimese väärikuse, õiguste, autonoomia, teadlike valikute ja turvalisusega.	6
		Teeb eetiliselt kaalutletud valikuid koordinatsiooniteenuse alustamisel ja lõpetamisel, heaoluplaani koostamisel ja kohandamisel, lähedaste kaasamisel ning teabe jagamisel.	6
		Märkab huvide konflikte või inimese õiguste võimaliku riive riske ning tegutseb nende ennetamiseks või lahendamiseks oma pädevuse piires.	6
		Arutab keerukaid eetilisi dilemmasid juhiga, kolleegidega, supervisioonis või muus töökorralduses ette nähtud professionaalse toe vormis.	6
		Analüüsib oma rolli ja pädevuse piire eetiliselt keerukates olukordades ning suunab erialast otsustust vajavad küsimused pädevale spetsialistile või asutusele.	6
		Järgib konfidentsiaalsuse ja isikuandmete kaitse nõudeid teabe koondamisel, jagamisel ja dokumenteerimisel.	5
Professionaalne areng ja enese-refleksioon	Reflekteerib oma tegevust, õpib enda ja teiste kogemustest, täiendab oma tööalaseid teadmisi ning oskusi.	Hoiab ajakohasena oma teadmisi tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemist, rehabilitatsioonist, andmekaitsest ning digilahendustest.	5
		Seab oma professionaalse arengu eesmärke, osaleb tööks vajalikel juhendamistel, supervisioonis või täienduskoolitustel ning rakendab õpitut oma töös.	5
		Reflekteerib oma igapäevast tööd ja terviseteejuhi rollis tehtud valikuid, seostades õnnestumisi ja keerulisi olukordi oma tegevuse, suhtlemise ja otsuste mõjuga inimesele, tugimeeskonnale ja teenuste järjepidevusele.	6
		Teeb tööpraktika, tagasiside ja eneseanalüüsi alusel järeldusi ning kasutab neid oma professionaalse arengu ja tööviiside parendamiseks.	6
Refleksiivne ja kvaliteeti toetav praktika	Tegutseb tõenduspõhiselt, ühendades erialateadmised ja kriitilise mõtlemise praktilises töös.	Kasutab oma töös tõenduspõhiseid meetodeid ja põhjendatud töövõtteid, analüüsib neid oma töökogemuse põhjal ning küsib vajaduse korral erialaspetsialisti sisendit.	6
		Põhjendab valitud tööviisi, arvestades inimese eesmärke, riske, ressursse, teenuste kättesaadavust ning kokkulepitud metoodikaid.	6
		Jagab kolleegidega praktilisi kogemusi, mis toetavad koordinatsiooniteenuse kvaliteedi arengut.	6

Läbiv kompetents	Lühikirjeldus	Tegevusnäitaja	EKR tase
		Toob tööprotsesside parendamiseks esile korduvad takistused ja muutusevajadused.	6

5. Ametispetsiifilised kompetentsid

Ametispetsiifilised kompetentsid kirjeldavad konkreetse ameti töö tegemiseks vajalikke oskusi, teadmisi ja hoiakuid. Kompetents on seotud ameti tegelike tööülesannete ja tööolukordadega ning tegevusnäitajad väljendavad hinnatavaid tegevusi.

Kompetentsi-valdkond	Kompetents	Kompetentsi lühikirjeldus	Tegevusnäitaja	EKR tase
KLIENDITÖÖ /TEOSTA	**Koordinatsiooni-vajaduse väljaselgitamine ja edasise tegevuse kavandamine**	Tõlgendab märkamislehe, riskitunnuse ja esmase kontakti teavet, selgitab välja valdkondadeülese koordinatsioonivajaduse ning otsustab edasise tegutsemisviisi: alustab inimese nõusolekul koordinatsiooniteenust, piirdub ühekordse esmase nõustamisega või edastab teabe asjakohasele osapoolele.	Tõlgendab märkamislehel esitatud teavet ja riskitunnust ning hindab, kas olemasolev teave on piisav esmase kontakti kavandamiseks.	5
			Võtab inimesega ühendust töökorralduses ette nähtud tähtaja jooksul ning lepib kokku olukorrale sobiva kontaktiviisi (vastuvõtt või kodukülastus).	5
			Selgitab inimesele koordinatsiooniteenuse eesmärki, isikuandmete kasutamist ja informeeritud nõusoleku tähendust arusaadaval viisil.	5
			Dokumenteerib nõuetekohaselt inimese nõusoleku või keeldumise.	5
			Täpsustab pärast inimese nõusoleku saamist esmase teabe ajakohasust ja piisavust vestluses inimesega ning vajaduse korral pädeva spetsialistiga.	5
			Hindab valdkondadeülese koordinatsiooni vajadust, lähtudes kokkulepitud tõenduspõhisest hindamisjuhendist.	6
			Eristab olukordi, kus piisab ühekordsest esmasest nõustamisest, ning olukordi, kus on vaja kaasata pädev spetsialist.	6
			Pakub esmast nõustamist, selgitades inimesele koordinatsiooniteenuse mittealustamise põhjust, olemasolevate juhiste või otsuste tähendust ning võimalusi pädeva spetsialisti, teenuseosutaja või asutuse poole pöördumiseks.	5
			Edastab inimese nõusolekul abivajadust puudutava asjakohase teabe pädevale osapoolele töökorralduses ette nähtud viisil, kui koordinatsiooniteenust ei alustata.	5
			Dokumenteerib heaolu infosüsteemis otsuse koordinatsiooniteenuse alustamise või mittealustamise kohta ning inimese teise pädeva spetsialisti või asutuse juurde suunamise põhjendused.	5

Kompetentsi-valdkond	Kompetents	Kompetentsi lühikirjeldus	Tegevusnäitaja	EKR tase
KLIENDITÖÖ /TEOSTA	**Inimese olukorra, eesmärkide ja teenusteekonna teabe koondamine**	Koondab inimese, tema lähedaste ja pädevate spetsialistide sisendi ning olemasolevad hindamistulemused inimese tervise, toimetuleku, elukeskkonna, tugivõrgustiku ja teenuste kasutamise kohta.	Koondab ja seostab inimese tervise, toimetuleku, tugivõrgustiku ja elukeskkonna kohta olemasoleva teabe, viidates andmeallikale ning kasutades vajadusel kokkulepitud tõenduspõhiseid hindamisvahendeid oma rolli piires.	6
			Koondab ja seostab ravimite, abivahendite, meditsiiniseadmete, tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalteenuste kasutamist puudutava teabe.	6
			Selgitab vestluses inimese ja vajaduse korral tema lähedastega välja inimese valmisoleku, võimalused ja takistused raviplaani, tervisekäitumise soovituste, teenuste, meditsiiniseadmete ja abivahendite kasutamisel.	6
			Selgitab välja teenustele jõudmist ja teenuste kasutamist takistavad tegurid, sh keele- ja digioskused, elukeskkond, liikumisvõimalused ja tugivõrgustiku olemasolu.	5
			Märkab sotsiaalteenuse vajadusele viitavaid asjaolusid, koondab asjakohase teabe ning edastab selle pädevale asutusele või spetsialistile.	5
			Märkab rehabilitatsiooniteenuse vajadusele viitavaid asjaolusid, konsulteerib vajaduse korral rehabilitatsiooniasutusega ja toetab inimest teenusele jõudmisel.	5
			Dokumenteerib koondatud teabe ja spetsialistide hinnangud nii, et see on inimesele arusaadav ja tugimeeskonnale piisav sisend tegevuskava koostamiseks.	5
KLIENDITÖÖ /TEOSTA	**Tugimeeskonna moodustamine ja valdkondadeülene koostöö**	Moodustab inimese olukorrast lähtuva tugimeeskonna, toetab tugimeeskonda kuuluvate tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalvaldkonna osapoolte koostööd ning korraldab inimese nõusolekul vajalikku	Kaasab esmase tugimeeskonna liikmed seaduses ja töökorralduses ette nähtud ulatuses, et täpsustada inimese olukorda, olemasolevaid hindamistulemusi ja edasise koostöö vajadust.	5
			Hindab koondatud teabe, inimese eesmärkide ja teenusteekonna põhjal täiendavate osapoolte kaasamise vajadust ning kaasab nad inimese nõusolekul tugimeeskonna töösse.	6
			Selgitab inimesele esmase tugimeeskonna koosseisu, liikmete rolle ja ligipääsu heaoluplaanile, arutab vajaduse korral inimesega tugimeeskonna	5

Kompetentsi-valdkond	Kompetents	Kompetentsi lühikirjeldus	Tegevusnäitaja	EKR tase
		infovahetust nii, et inimese eesmärgid ja kokkulepitud tegevused oleksid osapooltele arusaadavad.	laiendamist ning küsib ja dokumenteerib nõusoleku nende osapoolte kaasamiseks, kelle puhul on nõusolek nõutav.	
			Hindab koostöö käigus tugimeeskonna vastavust inimese hetkeolukorrale ja heaoluplaani eesmärkidele ning arutab inimese ja tugimeeskonna liikmetega vajadust meeskonna täiendamiseks või muutmiseks.	6
			Toetab tugimeeskonnas ülesannete ja infovahetuse praktilise korralduse selget sõnastamist ning dokumenteerib kokkulepped heaoluplaanis või tegevuskavas, lähtudes inimese nõusolekust, ligipääsuõigustest ja andmekaitsenõuetest.	5
			Toob tugimeeskonna aruteludes esile inimese väljendatud tahte ja eesmärgid ning jälgib, et need kajastuksid heaoluplaanis ja tegevuskavas.	6
			Koordineerib tugimeeskonnas infovahetust, jälgides kokkulepitud teabe liikumist ning algatades vajaduse korral arutelu tegevuste või kokkulepete ülevaatamiseks ja muutmiseks.	6
NÕUSTAMINE /TEOSTA	**Inimese nõustamine ja võimestamine**	Loob inimesega usaldusliku koostöösuhte, toetab teda läbimõeldud valikute tegemisel, jõukohaste tervise- ja toimetulekueesmärkide sõnastamisel ning elluviimisel.	Loob inimesega lugupidava ja turvalise kontakti, arvestades tema terviseseisundit, individuaalseid vajadusi, suhtlusviisi ja keele eelistusi.	5
			Kasutab aktiivset kuulamist, võimestamist ja motiveeriva intervjueerimise võtteid, et toetada inimese enesetõhusust, osalust ja iseseisvat toimetulekut.	6
			Aitab inimesel sõnastada tema jaoks tähenduslikud, jõukohased ja jälgitavad tervise ja igapäevase toimetulekuga seotud eesmärgid, arvestades tervishoiutöötaja ja/või sotsiaalvaldkonna spetsialisti soovitusi.	6
			Märkab vähese motivatsiooni, oskuste puudumise või kognitiivsete piirangute mõju inimese toimetulekule ja tervisekäitumisele ning kohandab nõustamisviisi inimese vajadustele.	6
			Selgitab inimesele valikuvõimalusi ja toetab teda otsuste tegemisel ise või lähedaste toel, vältides inimese eest otsustamist olukordades, kus inimene saab otsustada ise.	5

Kompetentsi-valdkond	Kompetents	Kompetentsi lühikirjeldus	Tegevusnäitaja	EKR tase
			Kaasab inimese nõusolekul tema toetamiseks lähedased või teised inimese jaoks olulised isikud, säilitades inimese autonoomia ja otsustusõiguse ning eristades inimese enda tahet ja eelistusi teiste osapoolte omadest.	6
			Selgitab inimesele pädeva spetsialisti antud juhiste alusel ravimite, meditsiiniseadmete ja abivahendite kasutamist ning veendub, et inimene mõistab juhiste sisu ja tegevuste vajalikkust.	5
			Selgitab inimesele arusaadavalt kokkulepitud tegevusi ja teenuseid ning veendub, et inimene mõistab kokkulepete sisu ja edasisi samme.	5
			Juhendab inimest tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalteenuste kasutamise praktilistes sammudes, arvestades tema vajadusi, eelistusi ja võimekust.	5
KLIENDITÖÖ /TEOSTA	**Heaoluplaani ja tegevuskava koostamine**	Koostab koos inimese ja tugimeeskonnaga heaoluplaani ning tegevuskava, koondades olemasolevad hindamistulemused, tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalvaldkonna spetsialistide soovitused, inimese eesmärgid ja kokkulepitud tegevused inimese jaoks arusaadavaks ja teostatavaks tervikuks.	Seostab koondatud tervise-, sotsiaalse toimetuleku ja teenustega seonduva teabe ning spetsialistide soovitused inimese eelistuste, eesmärkide ja igapäevaelu võimalustega.	6
			Sõnastab heaoluplaanis koos inimesega tema eesmärgid ja tegevused, millele teenusteekonnal keskenduda.	6
			Selgitab inimesele heaoluplaani sisu ning analüüsib koos temaga plaani elluviimise valmisolekut, võimalusi ja takistusi.	6
			Edastab heaoluplaani koondatud raviplaani osa pereõele, perearstile või raviarstile ülevaatamiseks.	5
			Sõnastab tegevuskavas vastavalt tugimeeskonnas sõlmitud kokkulepetele, kes teeb mida, millal, millistel tingimustel ja kuidas tulemusi jälgitakse.	6
			Vahendab ja täpsustab tugimeeskonna sisendit plaani koostamisel, et tegevused oleksid omavahel kooskõlas ja inimese jaoks teostatavad.	6
			Seostab rehabilitatsiooniteenusel seatud eesmärgid ja kavandatud sekkumised heaoluplaaniga ning kajastab kokkulepitud tegevused tegevuskavas.	5
			Veendub, et tegevuskava arvestab inimese eripärasid, eelistusi, tegelikku elukohta, tugivõrgustikku ja teenuste kättesaadavust.	6

Kompetentsi-valdkond	Kompetents	Kompetentsi lühikirjeldus	Tegevusnäitaja	EKR tase
			Kajastab tegevuskavas inimese vajadusest lähtuvad teenused, kohandused ja tugimeetmed ka juhul, kui nende kättesaadavus on piiratud, eristades vajaliku abi, taotlemise sammud ja kättesaadavuse takistused.	6
			Sisestab ja ajakohastab nõuetekohaselt heaoluplaani ning tegevuskava heaolu infosüsteemis.	5
KLIENDITÖÖ /TEOSTA	**Teenuste vahel liikumise toetamine ja kokkulepitud tegevuste koordineerimine**	Toetab heaoluplaani ja tegevuskava elluviimist, koordineerides inimese liikumist tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalteenuste vahel ning vähendades infokatkestuste, põhjendamatute viivituste, dubleerimise ja teenustele mittejõudmise riski.	On kontaktisikuks inimesele, tema lähedastele ja tugimeeskonnale heaoluplaani täitmisega seotud küsimustes.	5
			Korraldab olulise teabe liikumise inimese olukorra, vajaduste või eesmärkide muutumisel, järgides andmekaitse nõudeid.	5
			Toetab inimest tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalteenuste kasutamisel, abistades vajadusel teenuseosutajaga kontakti saamisel ja suhtlemisel vastavalt heaoluplaanile ja tegevuskavale.	5
			Koordineerib tegevuskavas kokkulepitud teenustele jõudmist, aidates kõrvaldada takistusi, mis on seotud teabe liikumise või praktiliste probleemidega.	6
			Märkab kokkulepitud tegevuste dubleerimist, viivitusi või katkestusi, eristades viimaseid planeeritud pausidest ning teeb dokumenteeritud teabe põhjal ettepanekuid tegevuskava ajakohastamiseks.	6
			Toetab koostöös teenuseosutajatega inimese üleminekut haiglast koju ning liikumist tervishoiu- ja sotsiaalteenuste vahel, edastades asjakohase teabe pädevatele osapooltele ja jälgides kokkulepitud tegevuste jätkuvust.	6
KLIENDITÖÖ /TEOSTA	**Heaoluplaani ja tegevuskava elluviimise jälgimine, ajakohastamine ja koordinatsiooniteenuse lõpetamine**	Jälgib heaoluplaani ja tegevuskava elluviimist, koondab infot eesmärkide edenemise ja takistuste kohta, ajakohastab koos inimese ja tugimeeskonnaga plaani ning põhjendatud	Jälgib regulaarselt tegevuskava täitmist, kasutades inimese, tema lähedaste ja tugimeeskonna tagasisidet ning dokumenteeritud teavet.	5
			Koondab teabe eesmärkide edenemise, takistuste ja muutunud vajaduste kohta ning võrdleb seda heaoluplaani aluseks olnud teabe ja kokkulepetega.	6
			Kohandab heaoluplaani ja tegevuskava vastavalt inimese olukorra, vajaduste ja eesmärkide muutumisele.	6

Kompetentsi-valdkond	Kompetents	Kompetentsi lühikirjeldus	Tegevusnäitaja	EKR tase
		otsuse koordinatsiooniteenuse jätkamise, lõpetamise või üleandmise kohta.	Teeb oma pädevuse piires põhjendatud otsuse koordinatsiooniteenuse jätkamise, lõpetamise või üleandmise kohta ning selgitab seda inimesele arusaadavalt.	6
			Korraldab teenuse lõppemisel juhtumi üleandmise KOV sotsiaaltöötajale, pereõele või teisele pädevale spetsialistile, kui valdkondadeülene koordinatsioon ei ole enam põhjendatud, kuid inimene vajab jätkuvalt tuge, edastades asjakohase teabe ja leppides vajaduse korral kokku toe järjepidevust tagavad tegevused.	6
			Dokumenteerib vahekokkuvõtted, plaani muudatused ja koordinatsiooniteenuse lõpetamise või üleandmise heaolu infosüsteemis.	5
DOKUMENTEERIMINE /TEOSTA	**Valdkondadeülese teabe haldamine ja dokumenteerimine**	Kasutab heaolu infosüsteemi ja muid tööks lubatud infosüsteeme, koondab ja ajakohastab heaoluplaani ning tegevuskava andmeid, jagab teavet õiguslikult põhjendatud ulatuses ja tagab koordinatsioonitöö jälgitava dokumenteerimise ning andmekaitsenõuete järgimise.	Kasutab heaolu infosüsteemi inimese teenusteekonna dokumenteerimiseks, heaoluplaani ja tegevuskava ajakohastamiseks ja tugimeeskonna infovahetuse toetamiseks, järgides andmekaitsenõudeid.	5
			Eristab teavet, mida on vaja heaoluplaani koostamiseks, tegevuskava elluviimiseks või tugimeeskonna koostööks, ning kasutab ja jagab seda minimaalselt vajalikus ulatuses.	6
			Selgitab inimesele, kuidas tema andmeid kasutatakse heaoluplaani, tegevuskava ja teenuse koordineerimise raames.	5
			Kontrollib enne teabe jagamist tugimeeskonnas, et selleks on inimese nõusolek, tööalane vajadus ja osapoole rollile vastav ligipääsuõigus.	5
			Dokumenteerib otsused, kokkulepped ja muudatused nii, et need on jälgitavad, arusaadavad ja tugimeeskonnale kasutatavad.	5
			Märkab andmekvaliteedi puudujääke või vastuolusid ja täpsustab need pädeva osapoolega enne otsuse või plaani lõplikku vormistamist.	6
			Tegutseb andmelekke või eksliku ligipääsu kahtluse korral õigusaktides või töökorralduses kehtestatud nõuetele vastavalt.	5

6. Valdkonda kujundavad arengusuunad ja neist tulenev oskusvajadus

Tulevikutrendid ja -oskused põhinevad valdkonna uuringutel ja töörühmas osalenud praktikute kogemusel. Nende kirjeldamisel on arvestatud terviseteejuhi peamisi väljakutseid, eelkõige tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalvaldkonna koostöös ja teenuste integreeritud osutamises ning koordinatsiooniteenuse sihtrühmi mõjutavaid arengusuundi.

Tulevikutrendide ülevaates on välja toodud kaht tüüpi oskusi. Üks osa oskustest on olulised eelkõige seetõttu, et terviseteejuht alustab tööd killustatud tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalsüsteemis ning peab aitama vähendada teenustele jõudmise korralduslikke ja ebaselgest vastutusjaotusest tulenevaid takistusi (Sotsiaalministeerium, 2026b). Tegu on oskustega, mis on kriitilise tähtsusega seni, kuni kavandatav koostöömudel ja tööprotsessid ei ole veel täielikult juurdunud. Seejärel eelduslikult nende oskuste tähtsus väheneb, kuigi need jäävad terviseteejuhi töö seisukohalt endiselt oluliseks. Teine osa ülevaatest kirjeldab oskusi, mille tähtsus kasvab laiemate ja pikemaajaliste ühiskondlike muutuste mõjul. Nende hulka kuuluvad rahvastiku vananemine, vaimse tervise ja psühhosotsiaalsete riskide kasv (WHO, 2018; Barnett jt, 2012; WHO, 2022; Statistikaamet, 2026), digilahenduste ja andmepõhise töökorralduse laienemine, digilõhe (Pärna, 2025; WHO, 2021; Kurmiste jt, 2026) ning rände ja ühiskonna mitmekesistumisega seotud oskusvajaduse kasv (Pärna, 2025; Voog jt, 2024). Need trendid mõjutavad terviseteejuhi tööd ka siis, kui valdkondadeülene koordinatsiooniteenus on juba süsteemselt rakendunud.

Arengusuund	Mõju ametile	Oskusvajadus	Seotud kompetents / tegevusnäitaja
Valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse ja TERVIKu koostöömudeli kasutuselevõtmine. Eesti tervishoiu- ja sotsiaalsüsteem on seni toiminud suuresti eraldiseisvalt ning uue mudeli käivitumine võib alguses suurendada terviseteejuhi koormust, kuni tööprotsessid, andmevahetus ja rollijaotus praktikas välja kujunevad ja juurduvad.	Terviseteejuht alustab tööd olukorras, kus infoliikumine, tööjaotus ja koostööpraktikad ei ole välja kujunenud. Seetõttu on tavapärasest olulisem rolli selgitamine, dubleerimise vähendamine, koostööprotsessi käivitamine ja pädevuspiiride hoidmine.	- Terviseteejuhi rolli ja pädevuspiiride selgitamine eri osapooltele; - Koostöö toetamine olukorras, kus osapooltel on erinev tööloogika ja vastutus; - Professionaalne argumenteerimine olukorras, kus ootused terviseteejuhi rollile on vastuolulised või ebarealistlikud; - Koostöö käivitamisel tekkivate rolli, vastutus- ja infovahetuslünkade märkamine; - Korduvate rakendusprobleemide kirjeldamine ning sisendi andmine tööprotsesside täpsustamiseks.	Tugimeeskonna moodustamine ja valdkondadeülene koostöö; Heaoluplaani ja tegevuskava koostamine; Teenuste vahel liikumise toetamine ja kokkulepitud tegevuste koordineerimine; Valdkondadeülese teabe haldamine ja dokumenteerimine; Refleksiivne ja kvaliteeti toetav praktika.
Kasutajakeskse teenusearenduse ja kaasloome tähtsuse kasv. Avalike teenuste arendamisel suureneb vajadus lähtuda teenuse	Valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse puhul on teenuse korraldamise, kvaliteedi ja arenduse põhivastutus TERVIKu,	- Praktiliste kogemuste ja dokumenteeritud teabe põhjal teenusteekonna kitsaskohtade kirjeldamine ja parendusvajaduste sõnastamine;	Refleksiivne ja kvaliteeti toetav praktika; Valdkondadeülese teabe haldamine ja dokumenteerimine;

Arengusuund	Mõju ametile	Oskusvajadus	Seotud kompetents / tegevusnäitaja
kasutajate tegelikust kogemusest, teenusteekonna kitsaskohtadest ja eri osapoolte koostöökogemusest.	TERVIKu pidaja, Tervisekassa ja riikliku juhtimise tasandil, kuid terviseteejuhi töö on oluliseks sisendiks inimese vaates toimiva teenuse kujundamiseks. Terviseteejuht puutub igapäevatöös kokku inimese teenusteekonna, tugimeeskonna koostöö, infoliikumise, digiligipääsu ja teenustele jõudmise praktiliste takistustega. Seetõttu on tal unikaalne vaade sellele, kus inimese jaoks tekivad katkestused, dubleerimine või vastutuslüngad. Terviseteejuhi roll ei ole juhtida teenusearendust, kuid tulevikus muutub olulisemaks oskus kirjeldada kitsaskohti ja kasutajakogemust nii, et see oleks kasutatav TERVIKu, tööandja või muu teenuse arendamise eest vastutava osapoole sisendina.	- Inimese vaate ja kasutajakogemuse vahendamine teenuse arendamise eest vastutavatele osapooltele; - Osalemine tagasiside-, kaasloome- või teenusedisaini aruteludes oma rolli ja pädevuse piires.	Teenuste vahel liikumise toetamine ja kokkulepitud tegevuste koordineerimine.
Tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna koordinatsiooni laienemine terviklikuks valdkondadeüleseks koordinatsiooniks. OSKA trendiülevaade kirjeldab valdkondade ja tehnoloogia põimumist ning vajadust interdistsiplinaarsete oskuste järele. Sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistik toob tulevikusuunana esile	Terviseteejuhi roll on praegu seotud eeskätt tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalvaldkonna vahelise koordinatsiooniga, kuid inimese vajadustele vastava lahenduse leidmist võivad mõjutada ka haridus-, tööturu-, õigusabi- või muud süsteemid. Valdkondade ja süsteemide üha suurem põimumine eeldab terviseteejuhilt oskust märgata, millal teenusteekonna toimimiseks on vaja laiemat koostööd. Kui koordinatsiooniteenus tulevikus laieneb, peab terviseteejuht suutma	- Haridus-, tööturu-, õigusabi- ja muude inimese toimetulekut mõjutavate süsteemide põhiloogika mõistmine; - Sobivate koostööpartnerite ja kontaktide leidmine väljaspool tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi; - Infovahetuse ja koostöö toetamine olukorras, kus inimese abivajadus paikneb mitme süsteemi piirialal.	Võrgustikutöö; Tugimeeskonna moodustamine ja valdkondadeülene koostöö; Teenuste vahel liikumise toetamine ja kokkulepitud tegevuste koordineerimine.

Arengusuund	Mõju ametile	Oskusvajadus	Seotud kompetents / tegevusnäitaja
transdistsiplinaarse koostöö, sh kogukonna, avaliku sektori ja tehnoloogia kaasamise.	kaasata heaoluplaani ja tegevuskava koostamisse ka neid teenuseid ja osapooli, mis jäävad väljapoole tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalvaldkonda.		
Digilahenduste, andmepõhise töökorralduse ja tehisaru kasutuse kasv. OSKA trendiülevaade kirjeldab, et tehnoloogia ja tehisaru muutuvad tööprotsesside lahutamatuks osaks ning inimese kanda jäävad otsustusvõime, kontekstitaju, eetilised kaalutlused ja inimestevaheline suhtlus. Tervishoius rõhutavad WHO ja teised allikad digilahenduste kasulikkuse kõrval ka usaldusväärsuse, eetika ja juhtimise küsimusi.	Terviseteejuhi töö sõltub üha rohkem infosüsteemidest, digilahendustest ja võimalikest otsustamist toetavatest automatiseeritud andmepõhistest töövahenditest. See suurendab vajadust hinnata andmete kvaliteeti, eristada automatiseeritud väljundeid kontrollitud teabest ning säilitada inimese õigused, autonoomia ja arusaamine ka tehnoloogiliselt vahendatud tööprotsessis. Kaugemale tulevikku vaadates muutub terviseteejuhi üheks olulisemaks pädevuseks andmete tõlgendamine, digitaalsete raviteekondade juhtimine, tehisarupõhiste otsustoe süsteemide kasutamine ja inimese digitaalse tervisekirjaoskuse toetamine.	Andmete kasutamisega seotud oskused on vajalikud terviseteejuhi töös ka praegu, kuid tulevikus kasvab koos digilahenduste, andmepõhise töökorralduse ja tehisaru kasutuse laienemisega järgmiste oskuste tähtsus: - erinevate infosüsteemide turvaline kasutamine; - digitaalse ja andmepõhise teabe kvaliteedi, ajakohasuse ja piirangute kriitiline hindamine; - inimese digitaalse tervisekirjaoskuse toetamine, sh uute digilahenduste kasutama õpetamine, terviseportaalides, kaugjälgimise lahendustes ja digitaalses tegevuskavas oleva teabe selgitamine selle aktiivse kasutamise eesmärgil; - inimese õiguste ja autonoomia toetamine tehnoloogiliselt vahendatud tööprotsessis; - vajaduse korral tehisaru rolli selgitamine inimesele ravi- või teenusteekonnas; - tehisaru või automatiseeritud töövahendi kasutamisel algoritmilise kallutatuse ja automatiseeritud otsustamise riskide märkamine ja oma tööpraktika põhjal sisendi andmine eetiliste praktikate ja juhiste kujundamiseks.	Digipädevus ja dokumenteerimine; Tehisaru kasutamine; Valdkondadeülese teabe haldamine ja dokumenteerimine; Eetiline tegutsemine ja vastutus; Inimese nõustamine ja võimestamine; Teenuste vahel liikumise toetamine ja kokkulepitud tegevuste koordineerimine.

Arengusuund	Mõju ametile	Oskusvajadus	Seotud kompetents / tegevusnäitaja
Digilõhe ja teenuste ligipääsetavus. Praxis on probleemina välja toonud digilõhe ehk olukorra, kus inimesel puudub juurdepääs internetile, seadmetele või piisavatele oskustele digiteenuste kasutamiseks. Vanemaealised vajavad digilahenduste kasutamisel nii tehnilisi juhiseid kui ka personaalset abi ning teenuse kasutamine võib takerduda keerulise teenusedisaini ja ligipääsetavuse probleemide taha.	Digiteenuste laienemisega kasvab nende inimeste arv, kelle puhul digioskused, terviseseisund, kognitiivne koormus, seadmete puudumine, autentimisraskused või hirm eksida võivad muutuda teenusele jõudmise takistuseks.	Digiteenustega seotud oskused on vajalikud terviseteejuhi töös ka praegu, kuid tulevikus kasvab digilahenduste laienemisega järgmiste oskuste tähtsus: - inimese digitoe vajaduse ja ligipääsu takistuste märkamine; - digikeskkonnas oleva teabe, dokumentide ja kokkulepete inimesele arusaadavalt selgitamine; - alternatiivse lahenduse otsimine, kui teenus liigub digikeskkonda, kuid inimene ei saa seda iseseisvalt kasutada; - korduvate digiligipääsu takistuste kirjeldamine töökorralduse ja teenuste arendamise sisendina.	Inimese nõustamine ja võimestamine; Teenuste vahel liikumise toetamine ja kokkulepitud tegevuste koordineerimine; Digipädevus; Refleksiivne ja kvaliteeti toetav praktika.
Elanikkonna vananemine ning vaimse tervise probleemide sagenemine suurendavad keerukate ja pikaajaliste teenusteekondade osakaalu. Demograafilised muutused, krooniliste haiguste sagenemine, hoolduskoormuse kasv ning vaimse tervise probleemide laiem levik suurendavad vajadust valdkondadeülese koordinatsiooni järele.	Kasvab juhtumite keerukus, kestus ja osapoolte arv. Suureneb vajadus märgata süsteemseid riske, mis võivad põhjustada inimese teenusteekonna katkemist või ebapiisavat abi.	- Oskus analüüsida teenuste ja tugivõrgustike jätkusuutlikkust pikemas perspektiivis; - Oskus tuua esile ressursipuudusest, hoolduskoormusest või teenuste kättesaadavusest tulenevaid riske; - Teadmiste ajakohastamine vananemise, dementsuse, vaimse tervise ja kogukonnapõhiste tugilahenduste arengusuundade kohta.	Refleksiivne ja kvaliteeti toetav praktika; Teenuste vahel liikumise toetamine ja kokkulepitud tegevuste koordineerimine; Valdkondadeülene koostöö inimese eesmärkide saavutamiseks.
Kultuurilise, keelelise, soo- ja seksuaalse mitmekesisuse kasv ning võrdse kohtlemise olulisus.	Terviseteejuhi töös võivad inimese kultuuriline või usuline taust, rändekogemus, seksuaalne sättumus, sooidentiteet, sooline eneseväljendus ja peresuhete korraldus mõjutada inimese	Mitmekesisuse ja võrdse kohtlemise tagamisega seotud oskused on vajalikud terviseteejuhi töös ka praegu, kuid tulevikus kasvab järgmiste oskuste tähtsus:	Inimese nõustamine ja võimestamine; Heaoluplaani ja tegevuskava koostamine;

Arengusuund	Mõju ametile	Oskusvajadus	Seotud kompetents / tegevusnäitaja
Sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistik seob tulevikuoskused kultuurilise kompetentsi, dialoogi, väärtuskonfliktidega toimetuleku, eetilise otsustamise ja usalduse loomisega pingelistes olukordades. Mitmekesisuse kasv mõjutab nii inimese ja spetsialisti suhtlust kui ka tugimeeskonna koostööd.	ootusi tervishoiule ja abile ning seda, kuidas inimene juhiseid mõistab, teenuseid kasutab ja tugimeeskonnaga koostööd teeb.	- inimese keeleliste, kultuuriliste, usuliste, rändekogemusest, seksuaalsest sättumusest, sooidentiteedist, soolisest eneseväljendusest või peremudelist tulenevate vajaduste märkamine; - traumateadlikku ja stigmatiseerimist vältiva suhtlusviisi kasutamine; - spetsialistide poolt antud ravijuhiste, teenuste, õiguste ja kokkulepete selgitamine inimesele arusaadaval lugupidaval ja tema olukorda arvestaval viisil; - kultuurivahendaja või muu suhtlustoe vajaduse äratundmine; - soolise ebakõla või soolise üleminekuga seotud küsimuste käsitlemine oma rolli piires viisil, mis ei sea kahtluse alla inimese väärikust, enesemääramisõigust ega ligipääsu vajalikule abile; - väärtuskonfliktide käsitlemine olukorras, kus inimese, lähedaste ja spetsialistide arusaamad abist või otsustamisest on erinevad.	Aktiivne kuulamine ja suhtluse kohandamine; Suuline ja kirjalik eneseväljendus; Eetiline tegutsemine ja vastutus.

7. Kasutatud sisend ja allikad

Allika liik	Allika nimetus / viide	Kasutatud AKP osa
Õigusakti eelnõu	Sotsiaalministeerium. (2026a). Rahvatervishoiu seaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi koostöö). Eelnõu, EIS nr 26-0428/01. Kättesaadav EIS-s.	Ametispetsiifilised kompetentsid
Õigusakti eelnõu	Sotsiaalministeerium. (2026b). Rahvatervishoiu seaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seaduse (tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi koostöö) seletuskiri. EIS nr 26-0428/01. Kättesaadav EIS-s.	Ameti lühikirjeldus, ametispetsiifilised kompetentsid; Valdkonda kujundavad arengusuunad

Allika liik	Allika nimetus / viide	Kasutatud AKP osa
Õigusakti eelnõu	Sotsiaalministeerium. (2026c). Valdkonnaülese koordinatsiooniteenuse nõuded ning riskirühmade määramise metoodika. Rakendusakti kavand. EIS nr 26-0428/01.	Ametispetsiifilised kompetentsid
Õigusakti eelnõu	Sotsiaalministeerium. (2026d). Rahvatervishoiu seaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna koostöö). Eelnõu, 09.07.2026.	Ametispetsiifilised kompetentsid.
Õigusakti eelnõu	Sotsiaalministeerium. (2026f). Rahvatervishoiu seaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seaduse (tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna koostöö) seletuskiri. Seletuskiri, 09.07.2026.	Ametispetsiifilised kompetentsid
Projektiraport	Viljandi Haigla. (2021). *PAIKkondlike tervishoiu- ja sotsiaalteenuste integreerimise pilootprojekti lõppraport.* Viljandi Haigla. https://paik.vmh.ee/	Ametispetsiifilised kompetentsid
Õigusakt	Sotsiaalkaitseminister. (2021). *Inimkeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordinatsioonimudeli rakendamine kohalikul tasandil.* Riigi Teataja, RT I, 11.12.2021, 18.	Ametispetsiifilised kompetentsid
Kompetentsi-raamistik	Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon & SA Kutsekoda. (2026). *Sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistik*. Töömaterjal, 18.01.2026.	Kompetentside struktuur; üldoskused; läbivad kompetentsid
Metoodiline juhend	SA Kutsekoda (2025a). Kompetentside tegevusnäitajate sõnastamine. Põhimõtted ja metoodika.	Tegevusnäitajate sõnastus
Metoodiline juhend	SA Kutsekoda (2025b). Eesti kvalifikatsiooniraamistiku laiendatud kirjeldus.	EKR tasemete määramine
OSKA uuring	Pihl, K., Krusell, S., Ruusa, L. (2025). Tulevikuvaade tööjõu- ja oskuste vajadusele: sotsiaaltöö. SA Kutsekoda.	Valdkonda kujundavad arengusuunad
OSKA trendiülevaade	Pärna, O. (2025). Töö ja oskused 2035. Tallinn: SA Kutsekoda. Kättesaadav veebis.	Üldoskused; Valdkonda kujundavad arengusuunad
Uuringuraport	Voog, A., Hämmal, J., Esko, K., Seppel, K., Lauristin, M., Karu, M. & Vihalemm, T. (2024). Eesti ühiskonna lõimumise monitooring 2023. Uuringu aruanne. Kantar Emor. Kättesaadav veebis.	Valdkonda kujundavad arengusuunad
Uuringuraport	Purre, M., Roon-Elvisto, M., Lõhmus, L., Tarto, L., Sisask, M., Lupanova, O., Märtsin, M., Kriisk, K., Kalda, L. & Haljasmets, K. (2025). Metoodika väljatöötamine tervishoius ja sotsiaalvaldkonnas rakendatavate	Üldoskused; Valdkonda kujundavad arengusuunad; mõisted

Allika liik	Allika nimetus / viide	Kasutatud AKP osa
	kvalifikatsiooninõuete asjakohasuse ning kvalifikatsiooni omandamise teekondade optimaalsuse hindamiseks vaimse tervise valdkonna näitel. II aruanne: metoodika rakendamine. Sotsiaalministeerium. Kättesaadav veebis.	
Teadusartikkel	Barnett, K., Mercer, S. W., Norbury, M., Watt, G., Wyke, S. & Guthrie, B. (2012). Epidemiology of multimorbidity and implications for health care, research, and medical education: a cross-sectional study. The Lancet, 380(9836), 37–43. https://doi.org/10.1016/S0140-6736(12)60240-2	Valdkonda kujundavad arengusuunad; Ametispetsiifilised kompetentsid
Uuringuraport	Kurmiste, A., Norberg, A. G., Padar, E., Lee, G. L., Jezierska, I. M. & Raja, M. (2026). Perearstiabi digilahenduste kättesaadavus vanemaealistele. Mõttekoda Praxis. Kättesaadav veebis.	Valdkonda kujundavad arengusuunad; Üldoskused
Rahvusvaheline praktikajuhis	NICE. (2021). Shared decision making. NICE guideline NG197. National Institute for Health and Care Excellence. Kättesaadav veebis.	Üldoskused; Läbivad kompetentsid; Ametispetsiifilised kompetentsid
Rahvusvaheline praktikajuhis	SAMHSA. (2014). SAMHSA's Concept of Trauma and Guidance for a Trauma-Informed Approach. HHS Publication No. (SMA) 14-4884. Rockville, MD: Substance Abuse and Mental Health Services Administration. Kättesaadav veebis.	Valdkonda kujundavad arengusuunad
Statistikaülevaade	Statistikaamet. (2026). 1 360 745 inimest: rahvaarv langes teist aastat järjest. Uudis, 21.04.2026. Kättesaadav veebis.	Valdkonda kujundavad arengusuunad
Rahvusvaheline raport	WHO. (2022). World mental health report: Transforming mental health for all. Geneva: World Health Organization. Kättesaadav veebis.	Valdkonda kujundavad arengusuunad
Rahvusvaheline praktikajuhis	WHO. (2021). Ethics and governance of artificial intelligence for health: WHO guidance. Geneva: World Health Organization. Kättesaadav: https://www.who.int/publications/i/item/9789240029200	Üldoskused; valdkonda kujundavad arengusuunad
Rahvusvaheline raport	WHO. (2018). Continuity and coordination of care: a practice brief to support implementation of the WHO Framework on integrated people-centred health services. Geneva: World Health Organization. Kättesaadav veebis.	Ametispetsiifilised kompetentsid

Lisa 1. Seletuskiri

Kompetentsiprofiil koostatakse tavapäraselt olemasolevale tööpraktikale tuginedes. Terviseteejuhi ametit käesoleval kujul töömaailmas veel ei eksisteeri. Seetõttu kasutati profiili koostamisel projektipõhiselt tegutsevate hoolduskoordinaatorite[1] ja tervisejuhtide[2] töökirjeldusi ja kogemusi. Need projektid on olnud olulised koordinatsiooniteenuse ja terviseteejuhi rolli kujundamisel, kuid ei kirjelda täielikult tulevase ameti sisu ega pädevuspiire. Terviseteejuhi tööosade, kompetentside ja tegevusnäitajate kujundamisel võeti aluseks *Rahvatervishoiu seaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seaduse* eelnõu, seletuskiri ja rakendusaktide kavand, kus on kirjeldatud valdkondadeülest koordinatsiooniteenust.

Profiili koostamine toimus 4. märtsist kuni 10. juunini 2026. Töörühma arutelud toimusid ajal, mil eelnimetatud eelnõu alles väljatöötamisel. Kompetentsiprofiili koostamise ajal ei olnud õigusloomeprotsess lõppenud ning eelnõu ei olnud saanud lõplikku kooskõlastust.

Profiili koostamist mõjutas asjaolu, et terviseteejuhi roll ja pädevuspiirid täpsustusid töö käigus. Pärast avaliku arvamusküsitluse läbimist tehti Sotsiaalministeeriumi täpsustuse alusel profiilis oluline sisuline muudatus, mille kohaselt terviseteejuht hindab koordinatsioonivajadust, kuid ei teosta ise terviklikku hindamist. Valdkondadeülesele koordinatsioonile peab eelnema inimese tervishoiu- ja sotsiaalsete vajaduste hindamine. Kui vajalik hindamine puudub või on aegunud, pöördub terviseteejuht pädeva spetsialisti poole, et hindamine tehtaks ja dokumenteeritaks. Heaoluplaan koostatakse olemasolevate hindamistulemuste, spetsialistide soovituste ja infosüsteemides kättesaadava teabe alusel. Terviseteejuhi ülesanne on koondada, täpsustada, seostada, vahendada, dokumenteerida ja koordineerida teavet, mis tugineb teiste spetsialistide hinnangutele ning inimese eesmärkidele.

Kompetentsiprofiili ülesehituse aluseks võeti sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistik, mis kirjeldab valdkonna põhifunktsioone, läbivaid kompetentse, üldoskusi ja töömaailma arengusuundi. Ametiprofiili ülesanne on täpsustada, millised valdkonna raamistikus kirjeldatud kompetentsid on terviseteejuhi töös asjakohased ning millisel EKR tasemel need terviseteejuhi tööülesannetes avalduvad.

Töörühma lähteülesanne oli kajastada profiilis lisaks ametispetsiifilistele kompetentsidele ka sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistikus kirjeldatud üldoskused ja läbivad kompetentsid, säilitades seejuures eri ametiprofiilide võrreldavuse. Seetõttu lähtuti üldoskuste ja läbivate kompetentside puhul valdavalt raamistiku nimetustest, jaotusest ja ülesehituse loogikast. Tegevusnäitajad sõnastati terviseteejuhi töö konteksti arvestades ning vajaduse korral tehti piiratud muudatusi, et vähendada kordusi ja muuta profiil ametikohale paremini sobivaks.

Arvestada tuleb, et sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistik ei olnud profiili koostamise ajaks lõplikult valideeritud. Seetõttu võib raamistikust üle võetud struktuuris esineda kohti, mis vajavad edasist täpsustamist. Töörühma olulisemad ettepanekud sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistiku töörühmale on esitatud lisas 2.

Eeltoodut arvestades tuleb käesolevat profiili käsitleda alusdokumendina, mida täpsustatakse ja ajakohastatakse õigusloome, rakenduskogemuse ning edasise tagasiside põhjal. Terviseteejuhi koolituskava koostamisel tuleb lähtuda sellest, millisel kujul kirjeldatakse õigusruumis lõplikult terviseteejuhi roll, tegevused ning tema pädevus- ja vastutuspiirid.

[1] Inimkeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordinatsioonimudeli rakendamine kohalikul tasandil.
[2] Viljandi Haigla (2021). PAIKkondlike tervishoiu- ja sotsiaalteenuste integreerimise pilootprojekt.

Kompetentsiprofiilis kasutatud mõisted

Ameti kompetentsiprofiil	Ameti või rolli tööalase kompetentsuse kirjeldus, mis toob välja valdkonna kompetentsiraamistikust konkreetses ametis vajalikud kompetentsid ning kirjeldab need tegevusnäitajate ja EKR tasemetega. Profiili eesmärk on muuta tööülesannete täitmiseks vajalik kompetentsus arusaadavaks töömaailmale ja õppeasutustele. (Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon & SA Kutsekoda, 2026; SA Kutsekoda, 2025)
EKR tase	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku tase, millega kirjeldatakse tööks vajalike teadmiste, oskuste, iseseisvuse ja vastutuse keerukust. EKR tugineb Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule ning koosneb kaheksast tasemest. (Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon & SA Kutsekoda, 2026)
Esmane nõustamine	Esmane nõustamine on terviseteejuhi piiritletud ulatuse ja eesmärgiga nõustamistegevus, mille käigus selgitatakse välja inimese abi kasutamise takistused, hinnatakse valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse vajadust ning aidatakse inimesel mõista edasisi võimalusi ja samme. Teenuse sobivuse korral valmistatakse esmase nõustamise käigus ette heaoluplaani koostamist, sh arutatakse inimese eesmärke, valmisolekut, enda rolli, tugivajadust ja võimalikke tugimeeskonna liikmeid. Kui koordinatsiooniteenus ei ole sobiv või inimene vajab/soovib teavet ja tuge ainult ühes kindlas küsimuses, selgitatakse talle teenuse osutamata jätmise põhjust ja muid abi saamise võimalusi ning toetatakse vajaduse korral abini jõudmisel. (Sotsiaalministeerium, 2026d; Sotsiaalministeerium, 2026f)
Heaolu infosüsteem	Riiklik infosüsteem, mida kasutatakse valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse vajaduse märkamiseks, hindamiseks ning teenuse osutamiseks ja korraldamiseks. Heaolu infosüsteemis töödeldakse muu hulgas märkamislehe, heaoluplaani ja tegevuskava andmeid, riskitunnust, inimese tervise- ja sotsiaalvaldkonna teavet, nõusoleku andmeid ning teenuse osutamise käigus dokumenteeritud toiminguid, otsuseid ja kokkuleppeid. Terviseteejuht kasutab heaolu infosüsteemi seadusest ja töökorraldusest tulenevate ülesannete täitmiseks, järgides andmekaitsenõudeid, juurdepääsuõigusi ja minimaalsuse põhimõtet. (Sotsiaalministeerium, 2026d; Sotsiaalministeerium, 2026f)
Heaoluplaan	Terviseteejuhi ja inimese koostöös koostatud plaan, mis kajastab inimese tervise ja tervisekäitumise olukorda, tervisega seotud piiranguid, tervise- ja heaolueesmärke, eesmärkide saavutamiseks antud soovitusi ja juhiseid, inimese enda kavandatud muudatusi, teenusevajadust ja määratud teenuseid, ravimiskeemi, meditsiiniseadmeid ja abivahendeid. Heaoluplaani koostamisel arvestab terviseteejuht tugimeeskonda kuuluvate tervishoiutöötajate ja sotsiaalvaldkonna spetsialistide soovitusi. (Sotsiaalministeerium, 2026d; Sotsiaalministeerium, 2026f)
Kompetents	Tegevuses väljenduv suutlikkus rakendada teadmisi, oskusi ja hoiakuid tööülesannete täitmisel. Kompetents kirjeldab, mida inimene on võimeline tööolukorras ära tegema. (SA Kutsekoda, 2025; Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon & SA Kutsekoda, 2026)

Kompetentsus	Demonstreeritud suutlikkus toimida valdkonna olukordades tulemuslikult. Kompetentsus avaldub teadmiste, oskuste ja hoiakute integreeritud kasutamises konkreetses töö- või hindamisolukorras. (Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon & SA Kutsekoda, 2026)
Ligipääsetavus	Põhimõtted ja tehnilised omadused, mida tuleb digiteenuste, dokumentide ja suhtluskanalite kujundamisel järgida, et need oleksid kasutajale tajutavad, mõistetavad ja eesmärgipäraselt töökindlad. Käesolevas profiilis hõlmab ligipääsetavus ka inimese tegelikku võimalust teenust kasutada. (Kurmiste jt, 2026)
Ligipääsuõigus	Õigus näha või kasutada inimese kohta käivat teavet ulatuses, mis on vajalik konkreetse ülesande täitmiseks. Valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse puhul tuleb ligipääsuõigusi käsitleda koos inimese nõusoleku, tugimeeskonna koosseisu ja andmete minimaalsuse põhimõttega. (Sotsiaalministeerium, 2026a; Sotsiaalministeerium, 2026b)
Läbiv kompetents	Kompetents, mis ei kuulu ühe konkreetse põhifunktsiooni alla, vaid rakendub kõigis tööprotsessides ning on vajalik eri ametites ja rollides. Terviseteejuhi profiilis on läbivad kompetentsid seotud näiteks eetilise tegutsemise, professionaalse arengu, refleksiooni ja enesehoiuga. (Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon & SA Kutsekoda, 2026)
Märkamisleht	Heaolu infosüsteemi edastatav dokument või andmekogum, mille täidab tervishoiutöötaja, kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja või lastekaitsetöötaja, kui inimesel esinevad üheaegselt terviseprobleemid ja sotsiaalsed raskused ning on põhjendatud kahtlus, et ta võib vajada valdkondadeülest koordinatsiooniteenust. Märkamislehele kantakse inimese üldandmed, riskitunnus, terviseprobleemi või selle riski lühikirjeldus, sotsiaalse probleemi või selle riski lühikirjeldus ning teavitaja hinnang inimese olukorrale. Märkamisleht on terviseteejuhile sisend koordinatsiooniteenuse vajaduse hindamiseks ja esmase nõustamise kavandamiseks. (Sotsiaalministeerium, 2026d; Sotsiaalministeerium, 2026f)
Nõusolek	Inimese teadlik nõustumine valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse vajaduse hindamise, teenuse osutamise, heaoluplaani koostamise, andmete töötlemise ja nende osapoolte kaasamisega, kelle puhul on nõusolek nõutav. Kui inimene valdkondadeülest koordinatsiooniteenust ei soovi, teenuse osutamine lõpetatakse. Nõusoleku või keeldumise andmed dokumenteeritakse töökorralduses ette nähtud viisil. (Sotsiaalministeerium, 2026d; Sotsiaalministeerium, 2026f)
Põhifunktsioon ehk makroprotsess	Valdkonna peamine tegevussuund või teenuse elutsükli etapp, mille alla koonduvad sarnase eesmärgiga tööprotsessid. Sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistik kasutab makroprotsesse valdkonna töö loogika ja kompetentside struktureerimiseks. (Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon & SA Kutsekoda, 2026)
Riskitunnus	Tervisekassa automaatse andmetöötluse tulemusena inimese kohta genereeritud tunnus, mis viitab tervishoiuteenuste kasutamise kõrgenenud riskile. Riskitunnus edastatakse tervise infosüsteemi ennetavate tervishoiuteenuste ja valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse vajaduse hindamiseks. Riskitunnus ei ole iseseisev alus valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse alustamiseks, muutmiseks ega lõpetamiseks ega too inimesele kaasa muud õiguslikku tagajärge. Terviseteejuht kasutab riskitunnust koos märkamislehe, esmase kontakti ja muu asjakohase teabega. (Sotsiaalministeerium, 2026a; Sotsiaalministeerium, 2026b)

Teenusteekond	Inimese liikumine eri teenuste, spetsialistide, asutuste ja süsteemide vahel alates abivajaduse märkamisest kuni teenuse lõpetamise või üleandmiseni. Terviseteejuhi töö keskne eesmärk on muuta see teekond inimese vaates järjepidevaks, arusaadavaks ja võimalikult vähe koormavaks, vähendades dubleerivaid tegevusi. (Sotsiaalministeerium, 2026b; WHO, 2018)
Tegevuskava	Heaoluplaani elluviimiseks koostatav dokument, mis sisaldab heaoluplaanis kirjeldatud eesmärkide saavutamiseks vajalikke tegevusi, valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse osutamise käigus tehtavate toimingute ja hindamiste tulemuste dokumenteerimist ning tugimeeskonna liikmetele meeskonnatööks vajalikke teavitusi. Tegevuskava kasutatakse terviseteejuhi teenuse osutamise dokumenteerimiseks, tugimeeskonna töö kokkulepete täpsustamiseks ja heaoluplaani elluviimise jälgimiseks. (Sotsiaalministeerium, 2026d; Sotsiaalministeerium, 2026f)
Tegevusnäitaja	Hinnatav kirjeldus selle kohta, kuidas kompetents tööolukorras avaldub: mida inimene teeb, kuidas ta seda teeb ning millisel iseseisvuse ja vastutuse tasemel. Tegevusnäitaja on alus hindamiskriteeriumide ja hindamismeetodite kujundamiseks. (SA Kutsekoda, 2025; Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon & SA Kutsekoda, 2026)
TERVIK	Heaolupiirkonnas tegutsev rahvatervishoiu, tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna koostööorganisatsioon, mille kohustuslikud osapooled on heaolupiirkonnas asuvad haiglavõrgu arengukava haiglad, kohaliku omavalitsuse üksused ning perearstiabi osutajad, kelle juures töötavate perearstide teeninduspiirkond kuulub heaolupiirkonda. TERVIKusse võivad kuuluda ka teised tervishoiu- ja sotsiaalteenuste osutajad ning tervisedendajad. TERVIK korraldab heaolupiirkonnas valdkondadeülest koordinatsiooniteenust, toetab teenuseosutajate koostööd ning lepib kokku koostöökorralduse ja infovahetuse põhimõtted. (Sotsiaalministeerium, 2026d; Sotsiaalministeerium, 2026f)
Traumateadlik lähenemine	Lähenemine, mille puhul mõistetakse trauma võimalikku mõju inimese käitumisele, suhtlemisele, usaldusele ja abi vastuvõtmisele; märgatakse trauma tunnuseid; kohandatakse suhtlust ja teenusekorraldust turvalisust toetavalt ning välditakse taastraumeerimist. (SAMHSA, 2014)
Tugimeeskond	Terviseteejuhi moodustatud koostöömeeskond, kuhu kuuluvad vähemalt inimese raviarst, perearst, pereõde ja rahvastikuregistrisse kantud elukohajärgse kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja või sõltuvalt inimese tegelikust asukohast muu kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja, alaealise puhul lastekaitsetöötaja ning olemasolu korral inimese seaduslik esindaja. Inimese nõusolekul võib tugimeeskonda kaasata ka tervishoiutöötaja või sotsiaal- või rehabilitatsiooniteenust osutava spetsialisti, kui terviseteejuht või tugimeeskonna liige seda vajalikuks peab, samuti perekonnaliikme või inimese lähedase. (Sotsiaalministeerium, 2026d; Sotsiaalministeerium, 2026f)
Valdkondadeülene koordinatsiooniteenus	Tegevuste kogum, millega tagatakse kompleksse abivajadusega inimesele tervishoiu- ja sotsiaalteenuste lõimitud osutamine, ühine tegevuste planeerimine heaoluplaanis seatud eesmärkide saavutamiseks ning inimese ja tema lähedaste toetamine abisüsteemis liikumisel ja enesejuhtimisel. Valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse eesmärk on toetada inimest olukorras, kus tema võime oma tervist ja heaolu iseseisvalt juhtida on ajutiselt vähenenud ning aidata tal taastada suutlikkus teha teadlikke otsuseid ja tulla võimalikult iseseisvalt toime. Teenust osutatakse juhul, kui terviseteejuht on hinnanud teenuse inimesele sobivaks, inimene vajab terviseseisundi ja sotsiaalse olukorra tõttu tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna koordineeritud sekkumist, abi koordineerimine ei ole tagatav üksnes sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud juhtumikorralduse kaudu ning

	inimesel on tuvastatud tervishoiuteenuste kasutamise kõrgenenud risk ja sotsiaalse toimetuleku probleem või selle tekkimise risk. Koordinatsioonivajaduse hindamisel kasutab terviseteejuht märkamislehe, riskitunnuse, esmase kontakti, olemasolevate andmete ja vajaduse korral pädevate spetsialistide sisendit. Riskitunnus on hindamise sisend, kuid ei ole iseseisev alus valdkondadeülese koordinatsiooniteenuse alustamiseks, muutmiseks ega lõpetamiseks. (Sotsiaalministeerium, 2026d; Sotsiaalministeerium, 2026f)
Võimestamine	Tööviis, millega toetatakse inimese teadlikku osalust, enesetõhusust, iseseisvat toimetulekut ja valikute tegemist. (Sotsiaalministeerium, 2026b; NICE, 2021)
Üldoskus	Oskus, mis ei ole seotud ainult ühe ameti või erialaga, vaid on ülekantav eri tööülesannete, ametite ja tegevusvaldkondade vahel. (Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon & SA Kutsekoda, 2026)

Lisa 2. Ettepanekud sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistiku töörühmale

Ettepanek	Põhjendus
Vaadata sotsiaalvaldkonna kompetentsiraamistikus üle üldoskuste ja läbivate kompetentside piiritlemine ning vähendada nende omavahelist kattuvust. Kaaluda korduvate tegevusnäitajate koondamist ja sõnastuste täpsustamist või lisada selgitus, kuidas üldoskusi ja läbivaid kompetentse ametiprofiilides eristada.	Raamistik määratleb üldoskused valdkonnaüleste oskustena ning läbivad kompetentsid kõigis valdkonna tööprotsessides rakenduvate kompetentsidena. Ametiprofiili koostamisel ilmnes, et mitmed oskused ja kompetentsid sisulises mõttes korduvad üldoskuste ning läbivate kompetentside all. Kutsekoja poolt koostatud tegevusnäitajate sõnastamise metoodika soovitab vältida killustatud või kattuvaid kirjeldusi. Sama oskuse või hoiaku kirjeldamine mitmes kohas muudab profiili tarbetult mahukaks ning mõjutab kompetentsiprofiili kasutatavust. Samuti võib hindamisel tekkida küsimus, millise kompetentsi all tegevust tõendada ning kuidas vältida ühe ja sama oskuse korduvat hindamist. Näiteks kutse-eetika järgimine on üldoskuste all enesejuhtimise juures, kuid sama sisu on läbivate kompetentside all „Eetiline tegutsemine ja vastutus“ ning osaliselt ka „Professionaalne eetika ja enesehoid“. Enesereflektsioon on üldoskuste all enesejuhtimise osa, kuid läbivates kompetentsides on eraldi „Professionaalne areng ja enesereflektsioon“ ning veel ka „Refleksiivne ja teaduspõhine praktika“. Supervisiooni kasutamine esineb nii enesejuhtimise/enesehoiu kui ka professionaalse arengu kirjelduses. Nõustamisoskuse määratlemine üldoskusena on küsitav. Üldoskusena saab käsitleda nõustamises kasutatavaid alaoskusi, näiteks usaldusliku kontakti loomist, aktiivset kuulamist, selget eneseväljendust, empaatiat, sobiva suhtlemisviisi valikut. Nõustamine tervikliku tööviisina on aga pigem valdkondlik või ametispetsiifiline kompetents. Inimese valikute toetamine seostub sotsiaalvaldkonna väärtus- ja õiguspõhise praktikaga ning sobib paremini läbivate kompetentside või konkreetse ametispetsiifilise kompetentsi kirjeldusse, mitte üldoskuste alla.

Ametialaste kompetentsiprofiilide loomine on rahastatud Šveitsi-Eesti koostööprogrammi Sotsiaalministeeriumi programmikomponendi “Sotsiaalvaldkonna spetsialistide tasemeõppe ja kvalifikatsiooni kaasajastamine ning koolitus- ja tugisüsteemi arendamine” raames. Projekt on kaasrahastatud Šveitsi riigi poolt majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamiseks Euroopa Liidus.